1884. XVI. évfolyam. — 21. szám. — Szerda, január 30.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre . . . . 10 frt — kr.
Fél évre . . . . 5 „ — „
Negyed évre . . . 2 „ 50 „

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény főpiacz, Vecsey-ház földszint, a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában s a postahivatalok utján.

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt" közlönye.
Megjelen naponkint, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint a legolcsóbb árért vétetnek fel. Bélyegdij minden külön beigtatásért 30 kr.

„Nyilttér"-ben megjelenő közlemény minden petit sora 20 kr.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint ZICHERMAN H. közv. irodájában is.

Név nélkül vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Pártunk.

(y.) A történelem kerekei nagy vágásokban mozognak. Ez az alapigazság, mely a megmásithatlan események mezején biztos kalauzul szolgálhat, pártunk előtt is ezredév óta kimutatta a nyomot, melyen haladnia kell az idők folyamán.

Pártunk, a magyar függetlenségi párt nem a a szédelgő taktikán, vagy a máról holnapra, legtöbbször a bécsi szél irányában változó politikai divat szeszélyein alapul; hanem ennek magva a történelemben gyökerezik, mit nemcsak földi, hanem még az égi hatalom sem másithat meg soha.

Nevetséges azért a felületességből élősködő s leginkább nem vérünkből származó ujságiróknak az a szerencsétlen, sőt esetlen felfogása, hogy a függetlenségi párt bomlik, szétmállik.

Lehetetlen ennek bekövetkezni. Ha minden képviselőnk elhagyná is azt a szent zászlót s ha az országgyülésen egyetlen egy ember sem találkoznék, a ki osztrák-magyarrá törpültségében a függetlenségi eszméket hangoztatná: a mi pártunk akkor is él, mig Kárpátoktól az Adriáig egy magyar sziv dobog, mert a történelem őrzi a mi eszméinket s ez áthalad nemzedékről nemzedékre. És ha ma kihalna is minden kebelből a függetlenség elve, az utókorban mindig támadhat ember, a ki az igaz nyomra vezet.

Mert bizony legkinosabbau eligazitó ut a magyar nemzet politikájának számára csak a történelemben található, habár az ujabb kor gyászmagyarkái, a közösügy érdeklovagjai már ezt is igyekeznek szentségtelen kezekkel meghamisitani.

De a történelem igazságai — akárhogy csavargatják is azokat a gonosz lelkek — örökké valók, mint maga az isten. Ezeken az igazságokon alapul a mi pártunk, mit nem a konczlesések, hanem magasztos s a történelem igazságaiban gyökerező elvek tartanak össze.

Őseink — a hét vezér — Pusztaszeren kijelölték már az irányt, a melyben a magyar nemzetnek haladnia kell, midőn az alkotmányunk alapját képező pontok egyikében kimondták, hogy Árpád véréből választják örökre vezéreiket. Már ebben a pusztaszeri határozatban ott rejlik a függetlenségi eszmék csirája, mert ma sem kivánunk mi egyebet, mint hogy — Magyarország önálló, független állam legyen, mely minden idegen beavatkozástól menten intézze a maga ügyeit. Az I. István által alakitott királyság soha se volt czél a nemzet előtt, hanem csak eszköz a nemzeti egység s ezzel az önállóság biztositására nézve.

Igy pártunk egyenesen a magyar nemzet ősi jellemének kifejezője, elveinek megtestesitője. Voltak mindig, a kik megunták a dicső eszméért vivott harczot s szellemileg elzüllöttek, de nyomukban folyvást támadtak ujabb erők, a melyek fennen lobogtatták a függetlenség zászlóját.

II. Rákóczy Ferencz és utóbb Kossuth Lajos nem uj eszméket pengettek, midőn honfiui lelkesedésök magaslatán az örökké szenvedő nemzetnek kimutatták a boldogulás, a szabadság utját.

Az ő talpuk alatt is a történelem állott, a jog s az igazság fegyvere kölcsönzött bübájos erőt szózataiknak. S a mit az alacsony lelküek mondanak, hogy t. i. az ő müködésük az utált csatára vezetett, annak bizony nem ők voltak az okai, hanem azok, a kik ellen a dicsők harczolnak. A vagy ki okozhatná józan észszel s becsületes szivvel e szabadsághősöket, hogy a századok folyamán ujra meg ujra — felszagattattak a magyar nemzet sebei, recrudescunt vulnera . . .

Ezeknek a sebeknek begyógyitására van hivatva a függetlenségi párt s azért nem lehet annak soha szétmállani, mert a nemzet köztudatában, közérzületében, történelmében gyökereznek annak fenséges alapelvei. S minél mélyebbre nyomja a sors, a közügyes rossz kormányzat keze a magyart, annál magasabbra gyulasztja ez önnön lelkét s a sok nyomás terhe alatt a nemes pálmaként fejlődve, eljut egyetemlegesen a függetlenségi eszmék magaslatára. És a hóhérbárdok ellenére is testté lesz — az ige, az eszme. Hadd károgjanak tehát az idegen vérből származott ujságirók pártuuk bomlása felett, ők a történelem folyásának kerekeit bérencz tollaikkal fel nem tartóztathatják. Be kell következhetni okvetlenül a függetlenségi elvek nagy diadalának.

A magyar függetlennek teremtetett.

— **Országgyülés.** A képviselőház jan. 29. tartott ülését a pénzügyminiszteri költségvetés feletti vita vette igénybe. Résztvettek benne Helfy, Neppel, Krisztinkovics, Göndöcs stb. Élénkebb érdeklődést keltő momentumok az ülésen alig fordultak elő. A deficzit meghatározása Hegedüs előadónak a zárbeszédre adott alkalmat, melyben igazolni törekedett a hivatalos számitásokat. A vita folyamában felszólalt képviselők többnyire helyi érdekü ügyeket védtek — s a ház tagjai a folyosókon sokat beszéltek a főrendiházi üzenetről, mely a keddi és szerdai pártértekezleteknek fogja képezni tárgyát. Szerdán nincs ülés.

— **A főrendiház** üzenete, illetőleg a polgári házassági javaslat felett mind a kormánypárt, mind az ellenzéki körök legközelebb fognak tanácskozni. A mint a „P. N." tájékozva van, azt véli, hogy az ellenzék egyik árnyalata sem fogja sürgetni a javaslatnak ujabban is a főrendiházhoz való előterjesztését. E javaslat nem az ellenzék, hanem a kormánypárt müve; ha a kormánypárt elejti azt, ez is a kormánypárt dolga. Az ellenzéki pártok az ellenzék által előterjesztett, de a többség által mellőzött határozati javaslatok elfogadását fogják követelni, a kormánypárttól függ, hogy igy csatlakozzék e javaslatokhoz, vagy pedig ismét a kormány által netán inditványozandó javaslatot elfogadva, ismételt vereségnek tegye ki magát.

— **A magyar országgyülés** horvát tagjai, a kik a horvát tartománygyülés hirtelen elnapolása után Zágrábot legnagyobbrészt elhagyták, a Bud. Corr. szerint, e hét folyamán Budapestre érkeznek, hogy a képviselőházban és az esetleg ismét összeülő tartománygyülésben követendő további maguktartása ügyében értekezzenek; e tanácskozásokon talán néhány oly horvát képviselő is jelen lesz, a kik az országgyülésnek nem tagjai. A horvát nemzeti párt némely befolyásos tagja, a kik meggyőződtek, hogy a horvát népesség higgadtan gondolkozó része szerfölött óhajtja a teljes nyugalmat és a folytonos meddő vitatkozásokat a horvát tartománygyülésen államjogi kérdések fölött határozottan kárhoztatja, a kiegyezés alapján a horvát országos kormánynyal teljes egyetértésben levő, egységes s tömörült kormánypártot szándékozik szervezni, a mely kész lesz a tartománygyülés csekély számu ultráival a küzdelmet tartózkodás nélkül fölvenni.

— **Kossuth Lajos** nagyhazánkfiával folytatott állitólagos, de mindenesetre igen czélzatosan megirt beszélgetést ismertet a Pesti Hirlap. Nagy hazánkfiát közelebb meglátogatta egy magyar (?) gyáros, kinek ezen alkalommal azt mondta volna, hogy a törvényjavaslat ellen szavazó osztrákok közül nem volt több kettőnél, a kiket törvény szerint megilletett főrendiházban való szavazás joga. Hogy ki az a kettő, a ki csakugyan bir szavazati joggal, nem mondta meg Kossuth. Kossuth továbbá ugy nyilatkozott, hogy nem tartja alkalmasnak a most Magyarországon uralkodó áramlatot ily törvényjavaslat tárgyalására, mert óvakodni kellett volna most mindentől — mondja a gyáros ur — „a mi agitáczió eszköze gyanánt használható föl a magyar társadalom antiszemitikus elemei által."

A jászolnál.

(?) E század első felében egy uralkodó élczet csinált egy élelmezési vállalkozóra, a ki — szegényen halt meg. A vicz azzal nyert kifejezést, hogy: ha az ökör a jászolhoz volt kötve, szamár, ha nem evett.

Láttam a „Magyarország s a Nagyvilág" czimü lapban egy képtalányt évekkel ezelőtt, a melyben a szénával és abrakkal telt jászoltól elfordult az odakötözött ökör s a megfejtése volt: „szamár." Már hogy ne volna „szamár" az az „ökör", a melyet „telt jászolhoz" kötnek és nem tud, vagy nem mér — enni? Ez az utóbbi pont a szellemes szerkesztőnek a megjegyzése lehetett, ki a fentebbi fejedelmi viczczet szemléltetőleg hozta köztudomásra is.

És valjuk be, hogy ugy a fentebbi fejedelmi élcznek, mint az utóbbi képtalánynak és magyarázatának igen mély politikai és társadalmi értelme van, olyan, mely egészen fényt vét a mai szerencsétleu viszonyokra.

Csak nem rég lett városunkban öngyilkos egy ifju. Nem tudott pályája elvégzése után, oly állomást kapni, a hol annyit is keresni képes lenne, melyből nélkülözéshez szokott életét, tengetni tudhatta volna.

Naponként olvassuk a szerencsétlen öngyilkossági és bün elkövetési lajstromot. A statisztika tudomásul veszi az esetet; leirja, hogy hány éves, milyen vallásu stb. stb. és csinál belőle: számolási müveleteket; a hirlapiró érzékeny hangon emlékezik meg az esetről s a gondolkozó (kevés van) kutatja, hogy miért történt hát ez?

A felelet nagyon egyszerü: „Nem birta az élet terhét!" Ezt mondja a hirlap; a való pedig az, hogy nem tudott utat törni magának a társadalmi életben jól ismert jászolig.

Nagyon nehéz dolog ez valóban! Nagy tömegen csak kiváló segélylyel lehet áttörni, mig egy szegletéhez juthat valaki annak a jászolnak, a hol az anyagi boldogulás, az „abrak" van elébe tálalva.

A férfiu, ki eszmékért küzdött, átlátja, hogy nemes ügynek állott szolgálatába, de erőtlen bevárni az eszme testet öltését s nem bir vágyainak és igényeinek határt szabni; hát áruba bocsátja meggyőződését, hitét és elveit s ekkor megnyilnak előtte a sorok és oda jut a becsült, bár előbb megvetett jászolhoz s az abrak kárpótolja azokért a miket eladott.

Mit mond rá az ész? Jól tetted! Első a kenyér! Mit mond rá a sziv? Gaz vagy! De a sziv zaját a bankjegy susogása, az arany csengése tulliczitálja.

Azt mondja Jókai egyik hires regényében, hogy „a szegény ember komisz ember, a gazdag ember — arany ember!" — Aztán Nero azt mondta az idegen pénzre: „Non olet" Nincs szaga! . . .

Szomoru igazságok ezek. Egyik a másikból foly s egyik oly szörnyü tény, mint a másik.

Ma mindenki gazdag akar lenni. Ezer és ezer alkalom nyittatik, hol az élvek kinálkoznak s e beteges kornak egyik tulajdonsága a látszat, hozzányulat ezekhez olyanokat, kiknek nincsenek elegendő eszközei a lét felszinén maradásához.

Egy fiatal ember telve tehetséggel, ismeretekkel, az ügyvédi vizsgát fényes sikerrel tette le. Irgalomból nevelte fel egy gazdag földes ur, hogy fiával együtt legyen szolgaként. A gazdag fiu is ügyvéd lett, s noha elsőrendü irodában volt, egy kereset levelet sem tudott megirni. De azért kapott diplomát. A tehetséges szegény ifju ma is szegény, küzd az élet terheivel 50—60 frt havi jövedelem mellett; a gazdag ifju előkelő hivatal főnöke, ki néha aláirja kegyesen azt, a mit az alattvalók elkészitnek.

Emez eljutott az élet jászolához; önként nyiltak meg előtte a sürü tömegek, thj a a családi összeköttetések, a létező anyagi eszközök felhasználása, és egyéb eljárás megkönyiti azon ut megtevését, melyen más, mint a fentebbi szegény ifju is, fényes tehetségének megerőltetésével sem tud egy lépést sem tenni.

Nagy betegsége az a mi társadalmunknak hogy az ifju tehetségek nyilatkozatának csak ugy engednek tért, ha először érdeknek és személyeknek köti le magát.

Mert van aztán az, hogy ha boldogul és nehezen egy önállón müködő, annak mintha ki volna szabva, hogy eddig és ne tovább!

Látunk ilyet a politikai életben is eleget. Végzett földes urak, előkelő de tönkre ment mágnási és nemesi családok oly zsiros konczokat kapnak, érdem és tehetség nélkül, hogy a kik adják nekik, azok is szégyenlik — nyilvánosságra hozni tetteiket. Neveket nem emlitünk, mert nem czélunk, de meg „nomina sunt odiosa!" A nevek gyülöletesek! — Egyesek pedig kapnak 2—3 vasutnál, intézetnél tanácsosi állomást, szóval az összeköttetés tágitja nekik a tért a jászolnál, hol pusztithatnak aztán kényök, kedvök szerint!

Nem jól van ez, nem lehet ez igy! Ne ringassuk magunkat álmokba, hogy jó uton előre haladunk, az élet valósága mást bizonyit, mint a mit sokan állitanak.

Itt voltak a megyei választások; hány helyről jött a panasz, hogy a tehetség nem jött mindenütt figyelembe, de elég volt egy kis összeköttetés, hogy csinos jövedelmet biztositson a kegyencznek, ki sietett egykor valami jó szolgálatot tenni egyik-másik befolyásos egyénnek.

Hisz igaz hogy kéz kezet mos! De kérdjük, mikor jutunk aztán odáig, hol az igazság fog mindenütt érvényesülni?

Egy szerencsétlen ember lett öngyilkos nem régen. Az élet terhe ránehezült s családjával együtt nem tudott megélni kicsiny jövedelméből. A véletlen adósságba sodorta, a betegség lecsapta . . . s nehány száz forint adósságáért oly kiméletlenül zaklatták, hogy a fegyver csövétől kért szabadulást. Az megadta neki. Aztán a sok jó ember sajnálkozva állott koporsójánál; mind azt mondta, hogy „segitendi, ha szólt volna neki!" — Pedig életében minden kérése süket fülekre talált! . . .

Hasztalan törekvés a megélhetési alkalomhoz jutni, hiu törekvés tehetségben bizni, az érdek, a kegy, ez a főhatalom és ennek rabjai az emberek. Ezek ölnek vagy boldogitanak!

A jászol, mely nem régen csináltatott, nem fog leromboltatni, — s erős harcz kell hozzá, mig az össze fog magától esni. Eljő e ideje, vagy ábránd marad ez is? Ki tudná megmondani.

KARCZOLATOK.

(A jelöltek. — Az Ivánka Imre találmánya. — A 240.000 forint. — Szájkosár. — A talmud-szótár.)

Fehérvári államtitkár tartott beszédet az országgyülésen. Mondják, ez volt első jele, hogy ő lesz a honvédelmi miniszter.

Mi aztán nem csodálnók, ha az ő helyére államtitkárul az utolsó időkben nevezetessé lett katonai nagyságok valamelyikét hivnák meg.

Ilyenek p. o. Seemann, b. Boemelberg, Meduna, Rüstow, Dienstl és tudj' a jó ég hányan vannak még.

Mert ugy látjuk, hogy minél kevésbbé népszerü s minél inkább „Schwarzgelb" az ember, annál biztosabb kézben van nála a magyar állam testőrségét s védelmét képező honvédsereg!

*

De nini!

Ivánka Imre — a honvédelmi tárcza megüresedésekor oly rendet miniszter jelölt, mint Hegedüs Sándor az államtitkári helyekre — szintén életjelt ád magáról.

A törvényebe iktatása óta szóba se jött népfölkelésről beszél s kész tervben mutatja be szervezetét.

Népfölkelés!

Hát csak vigyenek be Salonikibe, akkor majd lehet népfölkelés is, de ennek szervezetét aligha Ivánka ur fogja létre hozni.

Még mi nem kellene nékik!

*

Hogy milyen bolond a közvélemény, ha sokat bolonditják, arra vall egy hozzánk intézett — ugy látszik élczeskedni akaró, névtelen levél . . . Budapestről.

Azt irja, hogy ott egy kávéházban nyiltam beszélik, miszerint ama hires 240.000 forintot a főpostáról . . . választási czélokra lopták el.

*

— Ugyan mi lehet az a „klotür", a mit — az „E—s" szerint — a kormány akar alkalmazni a szónokokkal szemben, ha a vita nagyon hosszuvá, vagy . . . kellemetlenné vált?

— Hát a kutyád szájára mit huzasz, ha félsz tőle?

— Hát szájkosarat!

— No hát az a „klotür" sem egyéb. Pedig hejh! régen olyan szelindek már a magyar parlament, a melynek van hangja, de foga nincsen!

*

A tegnapi lapok irják, hogy a m. tud. akademia hétfői ülésén egy zsidó rabbi valami talmud-szótár kiadására kér busás segélyt. Az akademia nem utasitotta vissza kérelmét, csak az illető osztályhoz utasitotta, véleményadás végett.

És egy lap, mely különben eddig sötétségnek nevezte az antiszemitizmust, ennek az eljárásnak azt a nevet adja, hogy „antiszemita sugár!"

De kérem szépen! hát antiszemitizmus már az is, ha egy izraelita uri embernek nem teszünk meg a kedveért mindent, de mindent? Hát nem ugy vannak a zsidók az akademiával is, mint a ker. iskolákkal: nem vettek részt létrehozatalában, nem adnak reá egy filért sem, hanem azért elözönlik és kihasználják! Tessék a rabbi urnak pénzt kérni a központi irodától! Nekünk csak a nyiregyházi tárgyalás alatt lett volna szükségünk egy hü talmud-szótárra!

Gili Balázs.

Menjüuk hát az egyenes uton. +)

Üzleti dolgaimban huzamosabb ideig távol lévén, csak most jutott tudomásomra a „Debreczen“ folyó évi 13-ik számában „Leg jobb az egyenes ut“ czimmel megjelent czikk; — minthogy pedig ama czikkben épen az egyenes ut mellőztetik legjobban, sőt mitsem mondó „vakulj magyar“-féle állitásokkal a város közönsége félre vezettetni, alulirott pedig dicséretes logikával a város közlekrdési ügyeiben előfordult hanyag mulasztások mintegy egyedüli okozójául feltüntettetni czéloztatik! nem késem ezen valótlanságoktól hemzsegő czikket értékére beszállitani.

A megjelent czikk gyanusit magán boszszuval, kijelenti, hogy Fodor bányáit elfoglaltam, hogy czélom vállalatát megbuktatni s ez nekem eddig 10—15000 frtba került; végül annak okául, hogy a város közutainak tatarozásához szükséges kőmenyiség Fodor vállalkozó által a kitüzött határidőig ki nem szállittatott engem jelöl meg.

Hogy engem magán bosszu vezet, a lehető legnagyobb, légből kapott állitás, mert a megtartott árlejtésen ajánlatom egyike volt a legdrágábbaknak, a Fodorét kivéve más jutányosabb is volt, és ha nem is fogadtatott volna el Fodor ajánlata a szállitás még sem lett volna enyém.

Mondatik e czikkben, hogy a Fodor bányáit elfoglaltam; ma már erre ki kell jelentenem, hogy a tisztelt „egy városi polgár“ leghisebb tudomással sem bir a Fodor bányáit illetőleg mert különben nem koczkáztatott volna meg ilyen a valósággal homlokegyenest ellenkező állitást, mert nem én foglaltam el a Fodor bányáit, hanem igenis ő foglalta el az enyemeket, és pedig következőképen:

A tokaji hideg oldalon saját bányámon kivül, béreltem a Matheiden tulajdonát képező, valamint a Matheiden által bérelt Szabolcsmegye tulajdonát képező kőbányákat is; ugyanis Matheiden közjegyzői okmányban á adta nekem ugy a saját mint az általa Szabolcsmegyétől bérelt kőbányát is; a köztünk megállapitott feltételek szerint minden őt megillető jogokat reám átruházott, s szerződésünk tartama 5 évre állapittatott meg.

Ezt Fodor jól tudta; minthogy Tokajon a hideg oldalon bányát kapni nem tudott, reá vette Matheident, hogy eltekintve a velem kötött szerződéstől, bányáját neki adja el a Szabolcsmegye tulajdonát képező kőbánya bérletét pedig neki adja át s ez meg is történt. — Nem csekély meglepetésemre egyszer csak levelet kapok Matheidentől, melyben felkér, hogy a kőbányákból 3 nap alatt kivonuljak, ott lévő mintegy 2500—3000 köbméter kőkészletemet szinte 3 nap alatt onnan eltávolitsam. Fodor pedig tulajdonjogát betáblázta ván a bánya birtokába magát biróilag bevezette.

Minthogy azonban nekem ugy a Matheiden mint az általa bérelt bányára közjegyző előtt kötött haszonbéri szerződésem még csak 4 év mulva jár le; ezen a biróság félrevezetésével inscenirozott cselekmény ellen a törvény rendes utján orvoslással éltem, s igy történt, hogy az igazságnak megfelelőleg az általam müvelt kőbányák bérletébe a kir. tábla itélete alapján visszahelyeztettem.

Ez tehát azon foglalás melyet nekem felró „egy városi polgár“; saját érdekeim megvédését hozza fel okul, hogy Fodor szerződési kötelezettségeinek meg nem tudott felelni; valóban nevetséges tehát azt állitani, hogy én vállalatát akarom meg buktatni; nagy adag bátorság kell ahoz midőn valaki a megtörtént tényeket felderitve éppen ellenkezőt állit; azt mondja a czikk, hogy „lefoglaltatta Fodornak Tokajban megvásárolt régibb idő óta már mások által müvelt kőbányáit;“ kik voltak „mások“: senki más mint én, ezt azonban „egy városi polgár jónak látta bölcsen elhallgatni.

Kérdem már most, hogy az én eljárásom, mely szerint saját érdekeimet megvédeni, elfoglalt bányáimat a törvény rendes utján visszaszerezni iparkodtam, miképen mentheti a kőszállitás vállalkozójának késedelmességet az anyag rosszaságát?

Hogy későn tartatott meg az árverés nem áll! ezen állitást megdönti a feltételek azon pontja, hogy a szükséges kőmennyiség a felszóllitástól számitott 3 hó alatt szállitandó, már pedig azóta 7 hó is elmult.

Azt állitja czikiró, hogy Fodor 5 százalékával olcsóbban akarja a követ átadni; no lehet hogy ez sajtó hiba, de kijavitom én, nem 5 hanem 50 mond ötven száztólival olcsóbban akarja adni a vállalati árnál vagyis fele áron, hát ezen ténnyel nem maga Fodor ismeri be kőanyagának silányságát? hát haszon-e az a városra ha 3 frt vagy 4 forintért kap oly minőségü kavicsot, mely a lehető legrosszabb? melynél még a jó tégla törmelék is jobb?

Azon állitás pedig, hogy én ugy nyilatkeztam volna miszerint a Fodor elleni ügy 10—15000 forintba került volna egyszerüen rágalom.

„Utaink a városban“ czimü czikkben foglaltaknak egyetlen pontja sincsen megczáfolva, mert az igazságot megczáfolni nem lehet.

Kijelentem tehát, hogy nem igaz, hogy engem magán bosszu vezet, nem igaz, hogy Fodor bányáit én elfoglaltam, nem igaz, hogy vállalatát megbuktatni akarom, hanem igenis:

Igaz, hogy Fodornak midőn ajánlatát az árlejtéskor megtette olyan mivelés alatti bányája, melyből a szükséges koczka a fejkő, terméskő és kavics nem 3 hó, de 3 év alatt is előállitható lett volna nem volt, igaz az hogy vele a szerződés mégis megköttetett, igaz az, hogy rosz minőségü kőnek constatálta a kiküldött bizottság az általa szállitottakat, s igy igaz az, hogy a bemutatott mintáknak egyátalán nem felel meg, igaz az, hogy a két szer is meghosszabbitott határidőt megtartani képes nem volt, igaz az, hogy a kő mái napig sincs átadva, igaz az, hogy Debreczen város közutainak fentartása, tatarozása 1883. évben elmulasztatott és hogy ez okon (különösen a n.-péterfia) a közutak rendkivül megromlottak, igaz az, hogy ebből ugy Debreczen városára mint a közönségre egyrészt nagy kár másként korteskedési kellemetlenségek származtak, igaz az, hogy a koczka kőburkolat javitható nem volt s az néhol mint pl a városházától a péterfiáig a legmiseralisabb állapotban van s igaz az is, hogy az 1883. évben a szándékolt utépitések kő hiányában elmaradtak.

Végül kinyilatkoztatom azt is, hogy ha az általam igaznak állitott tételek közül csak egy is megczáfoltatik, bármely kijelölendő czélra 1000 azaz egyezer forintot ajándékozok.

Reichmann Herman.

*) A replika és duplika közlésével a tárgyat befejezettnek tekintjük. Szerk.

A nép az alkony pirról.

A bűvös bájos tünemény, mely esténként rózsapirral, majd lángtengerrel vonja be az eget, nagyon sokat foglalkoztatta megjelenése óta a világot.

A természettudósok komolyan foglalkoztak vele, keresve feltünésének okait, tárczairók hasábokat szenteltek neki, poéták elégikus verseket zengtek róla, tova tünt boldogságot, szerelmet hasonlitva hozzá, mikor apródonként az éj homályába fullad.

Egész társaságok jártak eleinte ki nézni a korzóra, a városligetbe, szóval szabadabb helyekre, de ma már kevesebbet irnak, beszélnek róla; mert hát végre a legszebb is megszokottá válik s egy olyan nagy városban mint Budapest, egy hétnél tovább még a zsidó házasságot megbuktató mágnásokról sem beszélnek.

Ma már nem nagy fitty az alkonypir, legfeljebb a poéták dalolnak róla, kik tudvalevőleg nagyon konzekves emberek.

Hanem falun a hol az élet hullámzása sem olyan változatos, a hol jegyző uramék disznótorja, vagy a szép Klári lakodalma is epochalis esemény, melyről hetekig folyik a társalgás, még ott mindig nem divatból kiment tárgy az alkonypir.

Foglalkoznak is vele a jámbor falusiak, még pedig nem ezzel a gyönyörteli bámulattal a mi a felvilágosodott ember szivét elfogta látásakor. de ama babonás félelemmel, kisértetlátó iszonynyal és jelenben hivő borzalombal, mi égi tünemények látásakor a tudatlan ember lelkét elszoritja. A vén asszonyok összegyülnek délután egyik másik komámasszonynál vagy „ángyikánál“ és elmondják, hogy igy meg ugy, bizony hiba csak „jelös“ valami az az égvöröslés, s hogy bizonyosan olyan nagy háboru lesz megint, mint mikor a Fekete Istvánt elvitték katonák és álló nyolcz hónapig azt se tudta a szegény felesége él-e vagy meghalt, mert a „Bosnyákba“ pósta se jár ám.

De bizony halálos „korela“ lesz, jajgatja a másik nénémasszony, jaj, mert ő kis lány volt ám 1830-ban, mikor az a nagy nyavalya először kiütött, két vas „vellát“ tettek a falu végére, a hol most a Jenő ténsur szélmalma van, mégis bejött ám, kipusztult a falu, a nénémasszony is csak ugy menekedett meg, hogy kaszás tótok elvitték valahová, a hol nagy, nagy hegyek voltak és azoktól oda nem tudott bejönni az a csuf kórság.

Jaj bizony az itélet napja lesz az! sipákol a harmadik — azt jelenti a pirosság, nem is csoda, hogy az isten elveszti ezt a rossz világot, mert nagyon czudarok az emberek, a lányok, menyecskék csak azért járnak a templomba, hogy az uj „ribizlit“ meg csattos czipelőt mutogassák, az „emberek“ meg be se mennek, ha csak sátoros ünnep nincs, prédikálhat a tiszteletes üres padoknak. Aztán meg egy szikrányi jó sincs már a világon, azt üldözik legjobban, a ki az igazságot pártolja, mentől nagyobb hunczut valaki, annál jobban „szuperál“ a dolga. A szüle ugy véli, hogy mind nem igy van ez, de a sok csunya zsidó miatt pusztitja el az isten a világot és egy olyant teremt, a melyikből ki lesznek zárva.

Gazda uraimék is a Hajnal Laczi korcsmájában meghányták vetik a dolgot, ők nem adnak semmit a mende-mondákra, holmi „világ vége“ meg „korela“ csak asszony beszéd. Csak abban egyeznek meg, hogy alighanem háboru lesz, még pedig a muszkával. Az uraság nagy, szőke bajuszu ispánja is ezt állitja, már pedig az csak legjobban tud mindent, mert olyan irása van, mintha nyomtatva lenne és kitanult mint egy „fiskárius“, na még aztán ujságot is olvas az „udvarba“ eleget. Pali ufi csinálja Budapesten, a kirül még kis gyerek korában is megmondta a tiszteletes ur mikor még „elejbe“ járt, hogy poéta lesz belőle. Hanem azért ők is szurkolnak s mig lehurrogatják az asszonyt, hogy titokban bevallják, hogy mégis csak „nagy sor“ ám ez az ég vörösség és lesz „valami.“

Helyi hirek.

* **A ref. egyház tanács** gazdasági bizottsága e hó 31-ik napján d. u. 3 órakor, a szokott helyen gyülést tart, melyben folyó ügyek fognak tárgyaltatni.

* **Azok az adomák!** Közöltük lapunk tegnapi számában a „Nemzet“ után két, Jókai Mór által történelmi adomának keresztelt apróságot s ha közölhetjük, hogy azok nem történelmi adomák, de történelmi tények. A kálvin instituczióit tartalmazó könyvet József császár 1770. május 17. esti 6 órakor nézte meg, melyet Paksy András akkori könyvtárnok adott kezébe. A Jókai Mór által közölt beszélgetést a könyvtárnok bejegyezte a könyvbe. E könyvet Jókainak, Dicsőffy József könyvtárnok mutatta meg. — A másik adoma szintén történelmi tény. Egy barilita szerzetes megszökött a klastromból s a debreczeni kollegiumban talált menedéket s át is tért a ref. vallásra. Mária Terézia szigoru parancsot adott, hogy ezt az embert ki kell adni. A városi tanács össze is ült határozni, de Szilágyi Sámuel akkori püspök felszólalására elhatároztatott, hogy nem adják ki. Mikor József császár nem sokára körutat tett Magyarországon, Nagyváradról ez ügy miatt anyja parancsára Debreczenbe jött s a tanácsot keményen megleczkéztette. — Felhivatta Szilágyi Sámuel püspököt is. Az ekkor már öreg és testes főpap, kifáradva jelent meg József császár előtt s pár perczre helyet foglalt egy széken. Azután felállott s latinul jelenté, hogy a humanissime Caesar (legemberségesebb császár) parancsára itt áll. A császár elmondta a Jókai közlése után ismert szavakat s erre mondá Szilágyi, hogy ő nem tud felelni, mert nem tanult császári an gondolkozni! Aztán az ügy a József kegyes mosolyával befejeződött. Igy irja ezt le Tóth Ferencz püspök

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

Magyar nők lirája.

Nem akarom itt feszegetni, helyes-e, ha a nők is foglalkoznak irodalommal és egyátalán képesek-e a művészet bármely ágában a középszerün felül álló müveket alkotni. Nem kutatom, helyesen gondolkozott-e Moliére, midőn a kék harisnyás, tudós nőket kigunyolta s vajjon a főzőkanál, bölcsőringatás és a kötőtü vagy pedig a lant felelnek-e meg inkább a nő hivatásának.

Ezek sokkal gyakrabban megvitatott kérdések, hogy sem ily rövid irodalomtörténeti czikk megfelelhetne rájuk. Csak azt akarom itt megjegyezni, hogy kezdő és fejletlen irodalmaknak ritkán vannak valamire való nő-iroi s hogy a nők szereplése mindig az illető irodalom fejlettségére mutat. Angol-, Német- és Francziaország, mint az élő irodalmak elsőrangu képviselői, mutathatják fel a legelőbbkelő nőirókat.

Ilyenek, hogy többet ne emlitsek: Quida, Hemans Feliczia, Landon Laetitia, George Eliot, Staël asszony, George Sand, Delphine Gay, Desbordes Valmore, Marlitt, Detleff Károly, Werner, Betty Paoli, Droste Hülsdorff, Ada Christen, Adam asszony és sok más, le egész Mühlbach Lujzáig és Birchpfeiffer Saroltáig, a kik mellé a mi irodalmunkból alig helyezhetünk valakit.

Mindazon által, ha ama körülményből, hogy nőiróink évről-évre szaporodnak, sőt javulnak, arra lehet következtetni, hogy irodalmunk folyvást fejlődik, általánosbul és szélesebb medert ás magának, hogy nem csak az olvasók, hanem az irodalmi müveltséggel biró mükedvelők száma is egyre szaporodik: közel vagyunk az időhöz, midőn irodalmunk történetében az asszonyok muzsájának külön fejezetre lesz szüksége s külföldi testvérei előtt nem fog kelleni szégyenkeznie.

Irodalmunk történetében az első nőnév Sövényházy Mária, a ki mint biblia-másoló van emlitve. Az első nőiró azonban Lóránt ffy Zsuzsánna, I. Rákóczy György neje, a ki a 17-ik században élt. Utánna már több irodalommal foglalkozó nőre akadunk, főleg az előbbkelő körökben. Ezeket és a későbbieket mellőzni fogom, mivel czikkem csak a nőlirikusokról szándékozik megemlékezni.

Az első nő, kinek lelkében magyar dal született Pekry Lőrincz kuruczvézér neje: Petróczy Kata Szidonia (szül. 1681.) volt, a ki kalandos életéről is ösmeretes. Mint amazon hadjáratokban vett részt s egy időig fogságban is ült. Őt követtek Molnár Borbála, (szül. 1760) Fábián Julia es Ujfalvy Krisztina (1761—1818.), kik közt az utóbbi határozottan a legtehetségesebb. Formát, eszmét s mélyebb hangulatot találunk verseiben, mint a rákövetkezett, tulbecsült Dukai Takács Juditéiban. Csak igazán költői lélekből fakadhatnak az ilyen versszakok:

Szenvedj szivem, szenvedj! kerüld szólni;
Az igazság nem tud panaszolni.
Tisztelj majd meg azzal egy sirboltot,
Hogy nem tudta senki, itt mi bántot.

Költői levelezézt is folytatott Molnár Borbárával.

Malvina, családi nevén Dukai Takács Judit, (1795—1836) már ebben a században pöngette lantját. Berzsenyi is irt hozzá verset és általán nagy elismerésben részesült, ünnepelt asszony volt. Toldy is hosszasabban és dicsérőleg emlékezik meg róla, jóllehet Ujfalvy Krisztina erejével, közvetlenségével nem bir. De annyit és oly csinnal irt, hogy általánosan őt tartják az első magyar nőköltőnek.

Az eddig emlitettek mind előkelő, nemes családokból származott nők voltak, a mi arra mutat, hogy a szegényebb sorsuak nem birtak annyi müveltséggel, hogy az irodalommal foglalkozhattak volna. Még napjainkban is a jobbmódu nemes családok soraiból kerül ki nőiróink többsége, mig másutt, teszem föl Németországban, a nevelőnők, gouvernanteok szolgáltatják a legtöbb nőirót. Az is különös, hogy mig a külföldi nők, talán, mert érzik, hogy az irodalmárkodás nem nőies, férfi neveket vesznek föl. (George Sand, Detleff Károly, Stern Dániel, Werner stb.) a mi nőpoétáink sokáig vezetéknevük elhagyásával egyszerü női keresztnév alatt irtak. (Malvina, Atala, Flóra, Iduna, Izidóra, Hajnalka stb.) Azt hiszem, ez a szerény keresztnév jobban is illik a női szív egyszerü, csöndes dalai alá, melyeknél, a forma náluk ritkán emelkedvén művészetté, többnyire magával az érzéssel, a hangulattal kell beérnünk.

Malvina után Ferenczy Terézig (Ferenczy István szobrász unokahuga) nem akadt figyelemreméltó nőpoéta. E szerencsétlen fiatal leánynál (1830—1853.) mostanig sincs férfiasabb, erősebb tehetség nőköltőink közt. Tudvalevőleg 23 éves korában pisztollyal maga oltotta ki életét. Igy mutatta meg a világnak, hogy fájdalmához, sötét, vigasztalan dalaihoz joga volt, s hogy a világbánatot, ha betegsége volt is, nem affektálta. Zalár, Lisznyai, Majthényi Flóra és mások irtak halálára verseket, Bulcsu Károly pedig Téli virágok cz. alatt egy füzetet adott ki verseiből. Zalár szép költeménye jellemzi Ferenczy Teréz egész kedély világát:

Mily hajnal! . . . mily nap! . . . milyen csillagok! . .
A patakokban fürdő angyalok.
A patak partján egy ősz szent pihen,
Ugy néz ki, mintha isten volna . . . nem?
Megállj! megállj! beszélnem kell veled:
Á ndékot hoztam: egy életet!

Valóban, neki nem volt egyebe a fájdalomnál s ajándékul dobta a halálnak ifju életét. Csak huszonhárom éves volt. Öngyilkosságának okát nem tudni. Némelyek szerelmet, mások mást gyanitanak; de pesszimisztikus, kétségbeesett költészete azt sejteti, hogy az életundor nála krónikus baj volt, melynek csak ily végzetes halál vethetett véget. A boldogság utáni végtelen sóvárgás tette őt oly nagyon boldogtalanná.

Életunt czimü költeményében azt mondja, hogy „a mi földünk sarat terem sajtolt könyeiből az ártatlanságnak.“ Egy másikban (Halálvágy) zavart lelkét ily megható képben irja le:

Elmegyek anyámnak
Árva sirdombjához,
Imádkoznám, de nem tudok.
Tiszta értelem kell
A tiszta imához,
Nem ily őrült gondolatok.

Tél kezdetén fölsóhajt, hogy meg nem halhat, mint a természet s napkeltekor az fáj neki, hogy ismét egy napot élhet. Hattyudalában (Pacsirta) arra kéri a pacsirtát, hogy sirjára szálljon, ott zengje el a nagy but, mely a halálba üldözte s ott köszöntse a kelő napsugarat.

Mennyi fájdalom, mely nemsokára igazolta magát! Versei olvasásakor látni véljük szive mély sebét s ugy tetszik, hogy omló vére melegét érezzük. A leglázasabb magyar költő. Vajda csak szenvedélyesebb, viharosabb, de nem egyszersmind bánatosabb. Ferenczy Teréz nyelvezete is erős, darabos, férfias; képei merészek, néha ujak és a mi szinten nagy tehetségének a jele, nem retten vissza az erős, sőt durva, de jellemző és hatásos kifejezésektől. Szabadszáju, mint Petőfi és Vörösmarty Egy helyütt pl. ezeket mondja:

S mik az állatok, szabad kérdeni? . . ,
S mi mik vagyunk? . . . E holttest férgei.

Olykor filozofál is, sőt a modern pesszimizmus elvei is megpendülnek némely sorában.

Elbeszélő és leiró költeményei is figyelemreméltók, főleg „A megölt kigyó“ czimü, melynek romantikus tartalma, hogy mialatt egy fiatal leány alszik az erdőben, egy nagy kigyó közeledik feléje. Szerencséjére vagy szerencsétlenségére épen arra megy egy vadász, ki a kigyót meglövi, mire a lányka fölébred és:

— — sápad, sápad, sápad,
Év mulik el s mindig beteg,
Nem a kigyó, nem a kigyó, de
Szive szerelme ölte meg.

Szóval Ferenczy Teréz oly tehetség, a kinek helye van irodalmunk történetében s a kivel az irodalomtörténetiróknak legalább is oly bőven kellene foglalkozniok, mint Dukai Takács Judittal.

Verseket irtak e korban még: Vahot Sándorné, Izidóra (Bethlen Miklós grófné) gr. Wass Ottilia, Malom Lujza és Szőlősi Nina, egy 18 éves korában aszkórban elhalt szinésznő. Ismertebb ezeknél Szendrey Julia, később Petőfinek a felesége, kinek egy pár gyöngéd kedélyü verse van, a minő pl. a Bölcső mellett czimü. Sok helyen félreismerhetetlen Petőfi hatása, különösen az erőtetett vonatkozásu képekben, a keresztül nem vitt hasonlatokban, elvont fogalmak erőszakos megelevenitésében sat.

Iduna (Szász Polyxena; † 1853.) Szász Károlyné benső gyöngéd női kedély. Minden dalában igazi nő. Kedves, gyöngéd, szerelmes és szelid. Ó is, mint annyi sok más tehetségünk, korán szállt a sirba. Költeményei közül kiválnak: Vágy, Szerettem, Tanitsatok, Két csillag egymáshoz közel . . . stb.

Kisfaludy Atala (Szalay Károlyné) is nőies, de nagyobb szabásu tehetség Idunánál s nőiessége több eszmével párosul. Született

„tul a tiszai püspökök élete“ munkájában. Felemlitjük még, hogy J ó z s e f császár S z i l á g y i püspökkel, ki nagy tudományu férfiu volt, — a fenti napon két óra hosszát beszélgetett. Miről? senki sem tudja. Maga a püspök legjobb barátai előtt is azt mondá, hogy szavát adta a beszélgetést el nem árulni soha senkinek; magával viendi a sirba. Ugy is történt. — Jónak láttunk ennyit felemlitni a történelmi — a d o m á k r a. E tárgyban holnapi tárczánk rovatában igen érdekes közleményt fogunk megkezdeni R é v é s z Kálmán s. tanár tollából.

* **Eljegyzés**. Városunk ügyvédi karának egyik kiváló jeles tagja, S a j ó G y ö r g y köz és váltóügyvéd ur f. hó 26-kán jegyezte el Budapesten Greifeneg Vilmos fővárosi árvaszeki ülnök szellemdus és szép leányát G r e i f e n e g I r m a kisasszonyt. Boldogság kisérje frigyöket.

* **A jogász kör**, melynek alakitása pár hó előtt pendittetett meg, vasárnap ismét megbeszélés tárgyát fogja képezni az eddig aláirt körülbelől 100—110 tag között. Vasárnap d. e. 11 órakor leend a gyülés az ügyvédi kamara helyiségében megtartva.

* **Engedélyezett utak**. A helybeli m. kir. állámépitészeti hivatal részéről javasolva lett a Debreczen-Nánás-Miskolcz városokat összekötő állami utak kiépitése, de a minisztérium nem engedélyezte azt, hanem igen a debreczen-nyiregyházi-csapi utat, azon indoklással, hogy a közös hadügyminiszter küldöttje is, hadászati szempontból, ezen utat tartja szükségesnek. Az utak 4 méter szélesek lesznek s kilometterje 14 ezer forintba kerül.

* **Gazdák bálja**. A helybeli önállá gazdák azon v a l ó s á g o s debreczeni p o l g á r o k, s ősöknek unokái, a kiknek mindenike büszkén mondták el hogy „debreczeni polgár vagyok“; — a jövő hó 14-kén bált fognak rendezni. A meghivók széthordása már kezdetét vette. Ez lesz az igazi debreczeni bál s hogy fényes és sikerült leend, azt a rendezők jó hirneve előre biztositja.

* **A főiskola köréből**. A mint értesülünk, a főiskolai önképző társaságban, az idén csak két joghallgató van s igy a tulnyomó többséget a hittanhallgatók képezik, kiknek rosszul esik a jogászok részvétlensége. Sajnos, hogy a régi jogászok (Udvardi, Szana, Kovács, Nagy László stb.) példája nem gyakorol vonzó hatást az ifjuságra.

* **Áttérés**. A H.-Szoboszlóról közelebb városunkba áthelyezett végrehajtó S u g á r Gyula a keresztyén hitre tért. Ugyan ő a felek érdekében, lakása felé, a törvényben előirt czimert függesztett ki, mi természetesen ajánlandó a többieknek is, nehogy a felek sikeretlenül keressék őket.

* **Szinház**. Tegnap estére S i p o s n é, D o b o z y Lina asszony jutalomjátékát adta ki az igazgató. Eltekintve attól, hogy egy hét óta a közönség csupa kaviárt élvezett a szinházban, figyelemmel kell arra lenni, hogy oly drámát, melyben a drámai hősnő kimutathatná tehetségét e szinidényben alig látott a közönség, igy nem csoda, hogy tegnap az anyagi jutalmazás csak kis mérvben nyilatkozott. Annál nagyobb volt S i p o s n é asszonynak az erkölcsi diadala. A közönség zajos tapsokkal fogadta és ezzel kisérte müvészeti játékát folytonosan. A királynő szerepében Siposné megmutatta, hogy drámai ereje a legnagyobb hódititást tudja tenni. Mellette kitünt D i t r ó y n é asszony, ki ez este diadalainak egyik legszebbikét aratta. Igazán drámai hatással tud játszani. A b o n y i ur a darab első felében hangjával ismét nem gazdálkodott, és nem vált ez az előadás hátrányára, hogy a darab végén — kimerülve — vigyázott minden hangjára. Kitünő volt még N é m e t mint Jonathan. Az előadás általában véve a lehető legjobb volt s a közönség megelégedve távozott.

* **Eljegyzés**. Közelebb váltott jegyet M i s k o l c z y Bela fiatal kereskedő, a M i s k o l c z y István jóhirü kereskedéséből előnyösen ismert ifju, a videk egyik kiváló szépségü s női erényekben gazdag S z a b ó Józefin urnővel Z s á k á r ó l. E tiszta és önzetlen vonzalomból kötött frigyre szivből kivánjuk az áldást.

* **Felmentő itélet**. Másfél évvel ezelőtt a tüzoltóság részéről panasz tétetett, hogy egy tüzesett alkalmával a kivonult tüzoltókat több helybeli egyén bántalmazta, kik ellen pőrt is inditottak. A helybeli törvényszék két évi börtönre itélte őket, de a két felsőbb biróság teljesen felmentő iteletet hozott számukra. — Mindenesetre dicséretére válik V a d o n Sándornak, mint védő ügyvédnek, az ügyes védelem, mely védenczeinek kedvező itéletet eredményezett, de azért megjegyezzük, hogy a tüzoltói intézmény ellen bármi uton vétőkkel szemben, világos esetben a törvény éreztetni fogja szigorát.

* **Névmagyarositás**. F a u l v e t t e r Vilmos, helybeli ismert derék kárpitos ugy maga, mint kiskoru gyermekeinek nevét F ö l d e s i r e változtatta miniszteri engedélylyel.

* **Az iparoskör** választmánya holnap este 6 órakor tartja rendes havigyülését. Figyelmeztetjük rá a tagokat.

* **Kerekes Samu** az ismert marosvásárhelyi tanár és szerkesztő, kit az orsz. dalárünnepen városunkban oly nagyon sokan megszerettek, majdnem másfél évig tartó sulyos betegségéből fölépült, miről helybeli barátait értesité levélileg.

* **Fővárosiason** A mint halljuk mészárosaink ezentul nemcsak kilogrammal mérik a hust, de mint a fővárosban is szokás, darab számra fogják árulni. — Azt mondják, hogy előnyös lesz a felekre nézve.

* **Furfangos látogató**. S á m s o n i levelezőnk irja, hogy egy sámsoni illetőségü kocsis legény Er-Semlyénbe szegődött egy kocsmárosnoz; ott valami csint követett el s mikor ezért gazdája korholta őt, épen a lovak kifogásával volt elfoglalva. Mikor a „lógóst“ kifogta, rápattant s félve a dorgálás folytatásától, elvágtatott — Sámsonba. A gazda utánna az ott hagyott lovakkal s szekérrel. Sámsonban elfogatta a fiut, ki midőn kérdőre fogatott, hogy mit követett el, csöndesen csak annyit válaszolt, hogy régi szeretőjét akarta f e l k e r e s n i s azért vágtatott el a lovon. A gazda nagyot nézett a furfangos feleletre s kibékült erre szintén hajlandó legényével.

* **Az iparos ifjuság bálja**, mely jövő februar hó 2-án a Bika vendéglő disztermében rendeztetik — mint mar irtuk — valóban fényesnek igérkezik. A város lakosságának kiválóbb osztályai készülnek abban részt venni, s a mennyiben a rendező bizottsághoz még most is fordulnak számosan meghivókért, annálfogva értesittetnek azok, kik meghivókat még — valószinüleg tévedésből vagy elnézésből — nem kaptak volna, de ahoz igényt tarthatnak, forduljanak ez iránt az egylet csapó utczai helyiségében müködő rendező bizottsághoz. Egyidejüleg tudatja a bizottság, hogy belépti valamint páholy jegyek is előre válthatók Lőrincsák László, Huber József, Nagy András és Szedlák József urak üzlethelyiségében.

* **Hanyatlás**. Sajnos dolgokról értesit bennünket hadházi levelezőnk. Mint irja, általános a törekvés, hogy a rendezett tanács megszüntessék, s hogy nagy községgé alakuljanak át. Azt beszélik, hogy a nem okszerü gazdálkodás következménye ez s a mi még nem volt, már községi adó is van a népre vetve. — Hadház tehát hanyatlik s ép ezért veszti el jogait. Volt egykor törvényszéke, később járásbirósága; ma nincs. A mint halljuk Dorog és más hajduvárosban is nagy hajlam mutatkozik a rendezett tanácsok megszüntetésére s átakarnak alakulni — nagy községgé Bizony ez szomoru — ujdonság.

* **A „kölcsönös segélyző-egyesület“** igazgatósága ngs Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester elnöklete igen fontos ülést tartott. Tárgyaltatott az igazgatósági ügyrend, mely az igazgatók, igazgatósági tagok s tisztviselők teendőit szabályozza. Továbbá, megállapittattak a s z o m b a t o n f e b r. hó 2 á n d é l u t á n megkezdendő befizetéseknél az eljárási módozatok. N a p i b i z t o s o k u l szombat d. u. továbbá vasárnap d. e s esetleg d. u.-ra kijelöltettek: B i r ó József, E r b e r Vilmos, J ó n a Dániel, B e c h e r t Manó s S t e r n József igazgatósági tagok. Az ügyészi államásra szavazat többséggel V a d o n Sándor ügyvéd választatott meg. A választás igen jó szakképzett egyénre esett. — Mellette pályáztak dr. Kardos Sámuel, Ipolyi Lipót és többen is. — A befizetések szombaton d. u. 2 órakor kezdődnek, mely alkalommal minden jelentkező egy könyvecskét vesz 10 krért s abba hetibefizetése nyugtáztatik. Az első befizetés alkalmával a beiratási dijak is lefizetendők, tehát minden 20 kros törzsbetét után, 20 beiratási dij. Nagyobb tolongás kedvéért az első héten a befizetések vasárnap d. u. is történnek. — Óhajtjuk hogy ez intézmény megőrizze a debreczeni jelleget s hogy épen azoknak legyen hasznára, a kiknek jóvoltáért a terv létesült

* **Az amazon**. Csinos fiatal menyecske állott ma a helybeli törvényszék előtt. A vád ellene az volt, hogy a f é r j é r e l ő t t. E rövid pár szó előrebocsátása után nem lesz meglepő, ha azt mondjuk, hogy a menyecske Nánásra való, mert ilyen harczias és ilyen jó kinézésü menyecskék hazája Nánás. Ha mindazt meglehetue irni, a miket e nő férjének felboszantására a szomszéd fonókában elmondott, hát a szives olvasónak borsódzanék tőle a háta s a meglett menyecskét alábbvalónak tartaná egy furiánál. A férje pedig nem vétett ellene sokat, mindössze azt mondta, hogy nem megy vele a b á l b a. A menyecske erre le nem irható káromkodásban tört ki s a szomszédból hazaszaladt, azon fenyegetéssel, hogy férjét lelövi. „Vigyázzon — mondák a szomszédok a férjnek, N y a k a s Imrének, — mert e dühös asszony valami roszat tesz.“ „Nem a' — válaszolá a férj — nem tehetik ki olyan egy fehér cselédtől.“ De bizony kitelt. A mint már tőle külön lakó férje háza előtt elment, egy revolverből rálőtt. A golyó nem talált. Az ügy a helybeli kir. törvényszék itéletében nyert befejezést, mely szerint az amazon hat havi börtönt kapott.

* **Nagyreményü csemete**. Palotai Károly nevü 15 éves fattyu jött ma a helybeli kir. törvényszek elé, ki S z a b ó István nevü szoboszlói lakostól 7 darab aranyat és 7 darab tallért tartalmazó tárczát ellopott, bátyjaival a korcsmába vitte s egyrészét elitta. A ficzkó tetteért hat havi, bátyjai pedig a bünrészességért 8—8 napi fogságot kaptak s azonnal le is zárattak.

* **Elveszett kutya**. E hó 29-én egy nőstény ratler kutya elveszett. Szőre fekete; ismertető jelei: négy lába és hasa alja sárga, egyik füle jobban le van vágva és a „P i c z i“ névre hallgat. — A megtaláló kéretik a kutyát a szinházi házmesternek átadni, hol is 3 frt jutalomban fog részesülni.

* **Megfejtés** Lapunk legutóbbi talányát helyesen megfejtve küldték be: P ü s p ö k y Lajosné, S c h e p p e l Ilona, T ó t h Imre, N y i r i Aladár és Ernő.

— **Szegény leányok figyelmébe.** Egy 15—16 éves, jó erkölcsü árva leány egy közeli kis városbeli lelkész családjánál felfogadtatik s jó magaviselet után ki is házasittatik. Tendői lennének gyermekekre s a cselédekre felügyelni, később főzni, — szóval a ház körüli főbb teendőket végezné. Felvilágositás nyerhető a szerkesztőségnél.

Hazánk s a külföld.

— **József főherczeg** mint magyar nyelvész. József főherczeg Rákosy Sándor egyetemi tanárhoz Alcsuthról mult év nov. 16-án levelet intézett, melyben jelét adja, mennyire érdeklődik a magyar nyelv tisztasága és épsége iránt és hogy mily tősgyökeresen birja a magyar nyelvet. Ez érdekes levélből közöljük a következőket: „A minap az itt alakult tüzoltóknak egy rövid szabályzatot irtam, és midőn átnézés végett a kefelenyomatát kézhez vettem, olyan helyesirási és nyelvtani hibákat találtam, melyek nem tőlem származnak, de a m e l y e k m á r i s á l t a l á n o s a n e l f o g a d t a t t a k s z e g é n y irodalmunkban. Ez a kis munkám pedig a nép embereinek van irva; azok pedig helyesebben birják a nyelvet, mint a szedők. Nem mulaszthatom el ama hibák egyikét közölni, — mivel általános — Igy irtam: „ö n k é n t e s t ü z o l t ó k“, visszajött, mint „ö n k é n y t e s“. A magyar pedig ezt az utóbbi fogalmat nem igen szereti, és figyelmeztettem is az illető vállalkozót. hogy „ö n k é n y e s“ egészen más jelent, mint „ö n k é n t e s“, s hogy a „t“ az elsőbe (önkény-t-es) csak beletévedhetett.“

— A **példa vonz**. Fesztetics Tasziló és Eszterházy Móricz grófok példája, kik tudvavevőleg birtokukról minden zsidóbérlőt kitiltottak, követőre talált **Orczy Thekla** bárónőben. E főuri hölgy ugynis szigoru rendeletet adott ki tisztjeinek, hogy u j s z á s z i birtokairól a zsidóbérlők azonnal eltávolittassanak és zsidóval többé semmifele adás vagy vételt ne kössenek.

— **Soltész Albert** kir. kuriai birót hétfőn délután 4 órakor temették el lipót-utczai lakásáról, nagy részvét mellett.

— **Meggyilkolta saját fiát**. A bécsi bünkrónika ismét egy rémtettel szaporodott. Schaffek Vincze foglalkozás nélküli kerekgyártósegéd tegnap az ottakringi rendőrbiztosságnál önkényt jelentkezett, előadva, hogy nincs szállása. Midőn ma reggel elakarták tolonczozni, egyszerre azt a szörnyü vallomást tette, hogy f. hó 26-án este nyolcz órakor egy hernalsi ház padlásán a saját hat éves fiát, Ferenczet megölte. Késsel metszette el torkát s a szegény gyermek meghalt, mire az embertelen atya a holttestet a szalmában elrejtette. Azonnal bizottság ment a tett szinhelyére s ott csakhamar kitünt, hogy Schaffek borzasztó vallomása teljesen megfelel a valónak. Schaffek azt állitja, hogy inség és nyomor vitte a szörnyü tettre. Van egy 13 éves lánya is. A megölt fiu más hirek szerint csak ötödfél éves volt. Schaffek részeges ember s e miatt gazdája nemrég felmondott neki. A kis Ferenczet azonban a gazda, Langer, egy ideig könyörületességből még magánál tartotta. E hó 19-én azonban az apa elvitte a gyermeket; csütörtökig apa és fiu Hernalsban kóboroltak. A nevezett napon az apa fiát felvitte egy földszinti ház padlására s ott megölte a szegény gyermeket.

— **Szenzációs párbaj.** Jankovich Aurél bácsmegyei főispán és Olay Lajos orsz. képviselő urak hétfőn kardpárbajt vivtak. Erre okot hirlapi vita szolgáltatott. Mindketten sebet kaptak.

— **A nagyváradi** 48-as párt vasárnapi elnökválasztó közgyülésén Kunyhossy János elnöknek, ifj. Bölöny Sándor tiszteletbeli elnökül választatott meg.

Muzsák.

— **Uj zenemü**. Megjelent és lapunkhoz beküldetett „Bauernball“, mazur-polka Fahrbach Fülöptől. Ára 75 kr. Kapható Táborszky és Parschnál Budapesten.

— **A talmud és a magyar tud. akadémia**. A hétfői ülésen Fraknói Vilmos főtitkár felolvasta dr. Kohut Sándor nagyváradi rabbinus levelét, melyben az általa kiadott talmudszótár negyedik kötetének nyomtatási költségeire segélyt kér az akadémiától. Felemliti, hogy a munkát a bécsi és a párisi akadémiák, az Alliance universelle Israelite stb. szintén segélyben részesitik s ő kéri a magyar akadémia segélyét is, „m e r t b ü s z k é n v a l l j a m a g á t m a g y a r n a k.“

E g y h a n g: Milyen nyelven van irva?

B a l l a g i Mór: Akár milyen nyelven! A talmud nyelvén.

G y u l a i Pál azt hiszi, hogy a kérdést az osztályhoz kell utasitani, az osztály majd fog véleményt adni s akkor lehet ez ügyről a közgyülésen beszélni.

E l n ö k (ki akarja mondani a végzést).

T h a l y Kálmán: Bocsánatot kérek! Azt hiszem, hogy ez közgyülés, vagy mi? Itt mindenki szólhat. Én is élni akarok a jogommal.

E l n ö k: Tessék!

T h a l y Kálmán: Élni fogok vele. Alapszabályaink világosan kimondják, hogy az akadémia csak magyar nyelven irott müveket támogathat. Ez a munka nincs magyar nyelven irva. Mint idegen nyelvü mü egyszerüen elutasitandó.

P u l s z k y Ferencz azt hiszi, hogy itt előre vitatkoznak. Az ügy az első osztályhoz tartozik, majd ha az dönt, akkor lehet róla beszélni a közgyülésen.

H u n f a l v y Pál megjegyzi, hogy a Kohut könyve európai munka s igy megérdemli a segélyt.

T h a l y Kálmán: Persze, ha már franczául és németül nyomtatunk, ez nem elég, most még zsidóul is nyomtassunk.

Elnök a szavazást rendeli el.

Ez megtörténvén, tizenhárom tag a bizottsághoz való utasitás, hét tag pedig a nem utasitás mellett szavazott. Az ügy tehát szavazattöbbséggel az első osztályhoz utasittatott s ezzel a vita véget ért.

Közgazdaság.

— **Tudósitás**. 1884 ik év jan. hó 29-én megtartott hetivásárról; 1 mtm. Buza 9.00—8.50,—8.00, 1 mtm kétszeres 7.50—7.40—7.30, 1 mtm. rozs 730—720—710 1 mtm. árpa 7.10—7.00—6.90, 1 mtm. zab 7.00—6.90—6.80, 1 mtm. tengeri 6.60—6.50—6.40, 1 mtm. köles 7.20—5.10—7.00, zsák burgonya 1.50, 100 kiló szalonna 48.00—47.00—46.00. 100 kló háj 48.00—47.00—46.00.

— **Sertésvásár**. K ő b á n y a, jan. 28. Az ü z l e t csöndes. — Magyar urasági, öreg nehéz 44.—46, fiatal nehéz 48.——49., forint közép 46.—47—.—, könnyü .———. Szedett nehéz 45.—46.—, közép 43.——45—, könynyü 42——.43—. — Romániai bakonyi, nehéz 48—49—. átmeneti, közép 46.——47, bakonyi könnyü 44.—46—.— átmeneti, eredeti nehéz —.——.— átmeneti közép —.—— átmeneti szerbiai nehéz 48.—49.— átmeneti közép 46.———48. átmeneti könnyü 44.—46 átmeneti, — hizó 1 ½ éves élősulyban 4 % levonással ——.— 2 éves —.—. — Két éves ———, öreg. ———. ——. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint értendők. Romániai és szerbiai sertéseknél, melyek mint átmenetiek adattak el a vevőnek, páronkint 4 arany vám fejé ben megtérittetik.

Apró-cseprő.

— **Ige nélkül is lehet beszélni.** Egy székely kocsis az ő társával való verekedését és annak következményét igy beszélte el: „tegnap hajnalban az ágyból fel, a botomat a kezembe, a kapun ki, az országuton le, az utczasarkon Mózsi előmbe, a kutyáját rám, a kutya az inamba, ő engem kétszer pofon. Ümmh! Ez mégis sok! Ekkor aztán én is botommal a kutyát félre. Mózsinak neki, a földre le, a két térdemmel a mellire reá, egyik kezemmel a haját, másikkal fülit. Ekkor két zsandár oda, egyik a puska csövét nekem, másik a két kezemre vasat, Mózsinak is mind a két kezire vasat és engem is Mózsit is a tömleczbe bé stb.

—

. . . Öreg urak feje
Sokkal könnyebb, ha kihullott a haj?
Victor Hugó.

—

Bem untalan dolgozgatott Miért? Senk sem tudta. Többi közt egy tiszt táborkarábó azt kérdé: miért teszi azt?

— Tud ön haligatni? — kérdé a vén lengyel.

— Igen, — mond a tisztiszt.

— Én is, — felelé az.

—

Azok, kik a közönség tapsait megszokták többnyire ugy viselik magukat a közvélemény irányában, mint magukat sokan nejeik iránt viselik. Közönyösek, mig hozzájuk hü marad, a dühösségig szerencsétlenek, ha őket elhagyva, mást karol föl. **Br. Eötvös J.**

Szerkesztői posta.

Ő. N. Gy. urnak, — h e l y b e n. Az igyekezet dicsérendő, de a verseléshez sok gyakorlatra van szükség!

Felelős szerkesztő: **GÁSPÁR IMRE.**
Kiadó KUTASI IMRE.

Köttsén, Somogymegyében. Első müve 1858-ban jelent meg a Hölgyfutárban. Kötetben 1863-ban adta ki verseit. Ezután több mint tiz éven át igen keveset irt, sürübben csak a hetvenes évek végén találkoztunk nevével ujra. Jelenleg megint hallgat. Irt rajzokat is, melyek főleg gyöngéd, finom árnyalatu nyelvezetük által keltenek figyelmet. A Petőfi társaság 1878-ban tagjának választotta s igy ő az első magyar nő, a ki irodalmi társaság tagja. Azóta Beniczkyné Bajza Lenke is részesült ily kitüntetésben.

Nőköltőink közt Kisfaludy Atala tud legjobban verselni. Itt-ott igen jól találja el a heinei hangot, (Majd holnap... Csak azt tudom még, hogy akkor tavasz volt stb.) másutt meg csupa gyöngédség és nőiesség. (Első szerelmemhez.)

Szép és találó, a mit dalairól mond:

Ha dalában csak egy kebel
Vigaszra, örömre lelt:
Akkor az elszállt madárka
Nem hiába énekelt.

S ha szivével, illatával
Örömet szerezhete:
Rövid bár, haszontalan nem
Volt a virág élete.

Óh, hát hagyjatok dalolni,
Hallgassátok énekem,
Aztán nem kell az utókor,
A dicsőség énnekem.

Schumann egyik levelében ugyanezt igy fejezi ki: „Nem a dicséret emeli a müveszt, hanem az öröm, hogy a mit érzett, idegen szivekben harmónikusan visszazeng.“ — Kisfaludy Atala, a ki rokonságban van Ányos Pállal, a Kisfaludyakkal és Endrődy Sándorral, Ferenczy Teréz mellett a nők közt leghivatottabb képviselője lantos költészetünknek.

Termékenységénél fogva korunk két ismert nőpoétája Wohl Janka és Majthényi Flóra. Hajnalka (Rózsaági Antalné) is kiadott egy kötet verset. Legujabban épen nem akad nőköltő. A ki nő most ir, mind a prózát, a novellát, rajzot, regényt kultiválja. Van is köztük nehány jóravaló tehetség, teszem a Büttner nővérek, Nogáll Janka (Szabó Endréné) s még nehány. Ezekről talán máskor.

Reviczky Gyula.

A budapesti érték tőzsde hivatalos árjegyzései jan. 29.

Befizetés	Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet árú
	Államadósságok.		
	Magyar aranyjár. adómentes 6%	120.75	121.—
	„ „ „ 4 „	86 80	86.70
	Magyar papirjáradék . . . 5 „	85.10	86.35
	Magyar vasuti kölcsön 120 frt .	138.50	139.—
	„ „ „ egyes db.	139 —	140.—
	„ gömöri áll. zálogl. 5 %	—.—	—.—
	„ 1869. kel v. áll. kötv. 5 „	91.25	91 75
	„ 1873. „ „ar. v. ezb. 5 „	114.—	115.—
	„ 1876. „ „ ar. „	98.—	99.—
	„ nyereménykölcsön 100 frt.	113.—	114.—
	„ „ 50 frt darab.	113.—	113 50
	Tiszai és szegedi kölcsön 4%	110.25	110.75
	1871-ki magyar államkölcsön 5 „	—.—	—.—
	1873-ki „ „ 5 „	—.—	—.—
	Földtheherm. kötvény magyar 5 „	99.—	100.—
	„ „ 1867. zár. 5 „	98.—	98.50
	„ „ temesi . 5 „	99.—	100.—
	„ „ 1867. zár. 5 „	97.25	98.25
	„ „ horv. orsz. 5 „	98.—	101.—
	„ „ erdélyi 5 „	99.—	99.75
	M. jelz. urb. válts. kötvény 5 „	93.50	94.50
	K. horv.-szláv. jelz. földv. 5 „	—.—	—.—
	Szőlődézsma váltság kötvény 5 „	97.50	98.25
	M. kir. kamatos kincst. utalv. . .	—.—	—.—
	Egyes. államad. papirban 4 2/10	79.—	79.25
	„ ezüst kamat febr. aug. 5%	79.—	79.25
	„ „ „ jan. jul. 4 2/10	79.50	79.75
	„ „ „ ápr. okt. 4 2/10	79.70	79.90
	Osztr. aranyj. 4% kamat. . . .	99.75	100.25
	Osztr. papirjáradék adómentes 5 „	93.25	93.75
	„ államad. 1854. á 250 frt .	120.50	121.50
	Kisorsolás 1860-ból á 500 frt .	135.—	136.—
	„ 1860-ból á 100 frt .	140.—	141.—
	„ 1864-ből á 100 frt .	170.50	171.50
	„ 1864-ből á 50 frt .	170.—	171.—
	Pestv. kölcs. 1870-ből . . 6%	104.50	105.50
	„ „ 1871-ből . . „	105.—	105.50
	Budapesti kölcs. 1880. . . 5%	97.—	97.25
	Szerbiai nyerem. kölcsön . 3%	32.25	33.25
	Részvények.		
	a) Bankok.		
200	Által. magyar munic. hitelin. . .	205.—	210.—
120	Angol-osztrák bank	—.—	—.—
100	Budap. bankegy. részv. társ. . .	106.—	106.50
200	Horvát leszámitoló-bank	—.—	—.—
100	Budapesti iparbank	35.50	36.50
80	Központi ipartárs. hitelint. . . .	—.—	—.—
200	Magy. általános hitelbank . . .	301.75	302.—
200	Magyar jelzálog hitelbank . . .	—.—	—.—
100	Magyar jelz.-hitelbank II. kib. . .	104.—	104.50
100	Magyar lesz. és pénzváltó bank . .	92.1/8	93.3/1
100	Magyar országos bank részv. társ.	—.—	—.—
160	Osztrák hitelintézet	299.60	299.80
600	Osztrák-magyar-bank	837.—	840.—
150	I. magyar iparbank	166.50	168.—
150	„ „ II. kib. . . .	152.—	154.—
500	Pesti kereskedelmi-bank	559.—	560.-
100	Sziszeki hitelbank	—.—	—.—
100	Unionbank	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.		
200	Bécsi biztositó társulat	228.—	230.—
200	Bécsi életbizt. intézet	250.—	255.—
1000	Első magyar biztositó-társaság . .	3325.—	3350.—
100	Fonciére pesti bizt. intézet . .	71.—	72.—
500	Magyar-franczia biztositó-társaság	—.—	—.—
300	Pannonia visszbiztositó-társaság .	975.—	1000.—

Befizetés	Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet árú
	c) Gőzmalmok.		
500	Concordia-malom	580.—	585.—
500	Első budapesti-malom	1160.—	1185.—
200	Erzsébet-malom	250.—	252.—
500	Hengermalom	630 —	640.—
160	Luiza-malom	279.—	280.—
200	Molnárok és sütők-malma . . .	383.—	385.—
1000	Pannonia-malom	1270.—	1275.—
300	Viktoria-malom	465.—	470.—
	d) Közlekedési vállalatok.		
200	Adria	—.—	185.—
200	Alföld-fiumei vasut 5%	167.50	168.50
100	Arad-körösvölgyi vasut . . „	—.—	—.—
200	Báttaszék-domb.-zák. v. . . „	—.—	—.—
200	Déli vasut . . . . . „	151.—	152.—
200	Északkeleti vasut	157.—	158.—
200	Erdélyi vasut . . . . . „	163.50	164.50
200	Győr-sopron-ebenfurti vasut „	—.—	—.—
200	Kassa-oderbergi vasut . . . 4%	145.50	146.50
200	Magyar galiczíai vasut. . . 5„	161.50	162.50
200	M. nyugati vasut . . . . „	166 —	167.—
200	Osztrák állami vasut . . . „	318.—	318.50
200	Pécs-barcsi vasut . . . . „	—.—	—.—
200	Tiszavidéki vasut . . . . „	248.50	249.50
500	Osztrák dunagőzhajózási társ. „	594.—	598.—
200	Pesti közuti vaspálya	426.50	427.50
	„ „ élvezeti jegyek . . .	256.—	260.—
	e) Takarékpénztárak.		
50	Budapest III. kerületi	65.—	—.—
300	Országos központi	478.—	482.—
1000	Pesti első hazai	4525.—	4550.—
200	Pest-budai fővárosi	478.—	483 —
100	. ált. tkp. rész. tár.	99.50	100.—
	f) Különféle vállalatok.		
105	Alagut	117.50	118.50
80	Általános waggon kölcsönző társ.	90.—	91.—
100	É.-magy. egyes. kőszénb. r. t. . .	—.—	—.—
150	Franklin-társulat	165.—	167.—
400	Ganz- és társa-féle vasöntőde . .	185 —	790.—
200	Gschwindt-féle szeszgyár	430.—	435.—
200	Gyapju-mosó és bizom. I. m. . .	200.—	205.—
210	Kereskedő testületi épület . . .	590.—	595 —
150	Könyvnyomda „Atheneum“ . . .	530.—	535.—
500	„ Pesti	850.—	860.—
130	Kőszén és téglagy. (Drasche) . .	156.—	157.—
100	Nemzetk. waggon-kölcs. r.-t. . . .	104.—	105.—
85	Pesti épitő társaság	—.—	—.—
100	Rimamurány-Salgó-tarjáni . . . vasmű részv. társ.	125 75	126.—
100	Salgótarjáni kőszénbánya . . .	117.—	118.—
200	Schlick-féle „	246.—	246 50
400	Sertőződe első magyar	650.—	660.—
200	Sertéshizlaló	378.—	380.—
200	Sóskuti kőbánya	45.—	48.—
200	Spodium- és csontliszt-gyár . . .	263.—	265.—
200	Szálloda-részvénytársaság . . .	81.50	82.50
200	Tégla és mészégető ujlaki . .	110.50	111.50
160	Téglagyár kőbányai	233 —	235.—
	Zálogleveleк.		
	Magyar földhitelintézet 5 1/2%	102.—	103.25
	„ „ 5„	100.25	101.—
	„ „ 4 1/2%	94 —	94.50

Befizetés	Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet árú
	Magy. arany v. ezüst . . 5%	120.—	120 50
	„ jelzálogbank . . 5 1/2 „	101.20	101 45
	„ „ . . 5 „	98.25	98 75
	Kisbirt. orsz. földhitelint. 5 1/2 „	100.—	101.—
	Osztrák-magy. bank o. é. . 5 „	101.—	101.50
	„ „ „ „ „ . 4 1/2 „	98 —	98.20
	„ „ „ „ „ . 4 „	91.25	91.55
	Pesti magy. keresk. bank . 6 „	101.75	102.25
	„ „ „ „ . 5 1/2 „	101.50	102.—
	„ „ „ „ . 5 „	99.—	99.50
	„Albina“ tak. és hit. int. . 6 „	100.—	100.50
	Elsőbbségek.		
200	Alföld-fiumei vasut 5%	98 75	99.25
200	„ „ 1874 kib. . 5 „	97.75	98.25
200	Báttaszék-dombovár zák. . . 5 „	94.75	95.25
300	Dunagőzh.-társ. . . . . 5 „	—.—	—.—
100	„ „ . . . . . 5 „	—.—	—.—
200	Éjszakkeleti vasut. . . . . 5 „	91.50	92.—
300	„ „ aranyban . 5 „	117.—	117.50
300	„ „ „ . 6 „	124.50	125.50
1000	É.-magy. egyes. kőszénb. r.-t. . .	—.—	—.—
200	Magyar galiczíai vasut . . . 5 „	94.50	95.—
200	„ „ II. kibocs. . 5 „	93.—	93.50
200	Magyar nyugoti vasut. . . . 5 „	96.75	97.50
200	„ „ 1874. kib. . 5 „	96.—	96.75
200	M. vasut-els. kölcs. beruh. . 5 „	112.50	113.50
100	I. Erdélyi vasut . . . . . 5 „	92.30	92.80
200	Győr-sopron-ebenf. vasut . . 6 „	—.—	—.—
200	Kassa-oderbergi vasut . . . 5 „	97.—	97.50
200	„ eperj.-tarn. v. m. r. . . 5 „	93.75	94.25
300	„ osztr.-v. 1879. kibocs. . 5 „	—.—	—.—
200	„ m.-v. 1879. kib. ar. . 5 „	119.25	120.25
200	Osztr.-magy. állami vasut . . 5 „	—.—	—.—
	Tiszavidéki vasut . . . . . 5 „	101.75	102.25
100	Budapesti lánczhid . . . . 6 „	103.25	103.75
100	Kösz. és téglagy. kötelezv. . 6 „	—.—	—.—
100	Lloyd- és tőzsde épület . . 5 „	97.25	98.—
	Magánsorsjegyek		
	Osztrák hitelintézet	173.50	174.50
	Budavárosi sorsjegy	—.—	—.—
	Keglevich „	17.50	18.50
	Pálffy „	38.50	39.50
5	M. vörös-kereszt-egyl. sorsj. . .	6.30	6.60
10	Osztr. vörös-kereszt sorsj. . . .	12.—	12 50
	Pénznemek.		
	Cs. kir. arany (vert)	5.70	5.73
	„ „ „ (kör)	5.66	5.68
	Oszt.-magyar 8 frtos arany . . .	9.49	9.52
	20 frankos arany	9.49	9.52
	Török arany lira	—.—	—.—
Bank kamatláb	Osztrák és magyar ezüst. . . .	—.—	—.—
	Német birod. bankjegy. 100 m. . .	58.35	58.45
	Német bir. 20 m. arany	11.65	11.67
	Váltók árfolyama (látra)		
4%	Német bankp. 100 n. b. m. . .	58 35	58.55
3 1/2	Amsterdam 100 holl. frtért . . .	98.50	98.60
4%	Brüssel 100 frankért	47.40	47.50
3%	Páris 100 frankért	47.30	47.40
3 1/2	Marseille 100 frankért	—.—	—.—
2 1/2	Svájczi pénzp. 100 frankért . .	47.40	47.50
2 1/2	Zürich 100 frankért	47.45	47.50
4%	London 10 font sterlingért . .	119.70	119 95
6%	Szentpétervár 100 rubelért . . .	—.—	—.—
5%	Milano 100 lire nuovo ital. . .	—.—	—.—

KITÜNTETÉS SZEGED érdeméremmel 1876.

KITÜNTETÉS SZÉKES-FEHÉRVÁR ezüstérem 1879.

KÖNYV- és KŐNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KŐNYOMDÁJA

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KÁROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KŐNYOMDAI-MUNKÁK

gyors és pontos elkészitésére; elvállal:

tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;

diszmüveket arany- ezüst és szinnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

ROVATOZOTT IVEKET;

diszes ogybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, **a legjutányosabb árban** eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő »**DEBRECZEN**« cz. hirlapban **a legolcsóbban számitva közzé teszek.**

KUTASI IMRE
könyv- és kőnyomda-tulajdonos.

KITÜNTETÉS LONDON

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KÁROLY ház.

DISZOKLEVÉL 1871-ben.

Debreczen, 1884. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.